

Подальші наші дослідження будуть спрямовані на практичну розробку та впровадження тренінгової програми, що вплине на формування високого рівня військово-професійної відповідальності військовослужбовців ЗСУ.

Список використаних джерел

1. Алгоритм роботи військового психолога щодо психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу Збройних Сил України (методичні рекомендації) / Міністерство оборони України, Наук.-дослід. центр гуманітар. проблем Збройних Сил України: Н.А. Агаєв, О.Г. Скрипкін, АБ. Дейко, В.В. Поливанюк, О.В. Еверт. К. : НДЦ ГП ЗС України, 2016. 147 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь, 2013. 536 с.
3. Капінус О. С. Соціальна відповідальність офіцера: Монографія. Львів: НАСВ, 2019. 213 с.
4. Первинна психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах: Навчально-методичний посібник / А.М. Романишин, О.В. Бойко, І.М. Гузенко. Львів: АСВ, 2015. 45 с.
5. Профілактика відхильної поведінки військовослужбовців: навчально-методичний посібник / А.М. Романишин, Т.М. Мацевко, О. Капінус. Львів: НАСВ, 2017. 166 с.
6. Тренінгові технології у навчанні та вихованні військовослужбовців: Навчально-методичний посібник / Т. Грицевич, О. Капінус, Т. Мацевко. Львів: НАСВ, 2019. 405 с.

Ірина Батарейна

*магістр психології, старший викладач кафедри
дошкільної освіти і соціальної роботи
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
м. Запоріжжя*

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ

ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ

В статті розкривається питання використання інноваційних технологій в інклюзивній освіті. Сьогодні особлива увага в Україні приділяється проблемі доступності сучасної освіти для осіб з особливими освітніми потребами. Адже, освіта розвивається в напрямку всебічного розвитку особистості з урахуванням освітніх потреб усіх дітей. Проблема виховання молодого покоління — одна з найбільш актуальних у сучасній педагогічній науці. Організація навчально - виховного процесу спрямована на створення життєвого простору, який допоможе кожній

дитині знайти своє місце в житті, бути самостійною особистістю, здатною ціннісно ставитися не лише до самої себе, а й оточення, приймати свідомі рішення та відповідати за їх виконання.

Ключові слова: *інноваційні технології, інклюзивна освіта, технології інклюзивної освіти, особа з особливими освітніми потребами, навчально-виховний процес, освітнє середовище.*

Сучасна освіта в Україні розвивається в напрямку всебічного розвитку особистості з урахуванням освітніх потреб усіх учнів. У зв'язку з цим особлива увага приділяється проблемі доступності освіти для осіб з особливими освітніми потребами, що вирішується за допомогою інклюзивної освіти. Інклюзивна освіта - процес розвитку загальної освіти, який передбачає можливість отримання освіти дітьми з особливими освітніми потребами (ООП) та врахування потреб кожної дитини [1].

Інклюзивна освіта вважається основною освітньою інновацією XXI століття, де кожна дитина з особливими освітніми проблемами (ООП) має право на здобуття освіти. Право дітей з відхиленнями в розвитку навчатися в закладах загальної середньої освіти за місцем проживання разом з однолітками закріплено в ряді міжнародних документів ООН та в державних нормативних документах. Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» гармонійне інтегрування таких дітей передбачає спеціалізовану допомогу, психологічну підтримку, індивідуальний підхід та використання різноманітних методик та технологій, які одночасно є універсальними, але й індивідуальними, оскільки кожна дитина має власні освітні потреби та здібності. Педагогічний персонал закладу освіти має добирати адекватні методи, застосовувати інноваційні технології навчання, що є одним з підходів в інклюзивному навчанні [4]. В освітньому просторі повинна функціонувати чітко організована і добре налагоджена інфраструктура спеціалізованої корекційної та психологічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами [6].

Інновації застосовують до різних галузей і сфер діяльності, визначальне місце вони знайшли і в сфері освіти. Використання в педагогічній діяльності різних освітніх технологій дозволяє педагогам підвищити мотивацію дітей, практичну спрямованість занять та дійти до гарантованих запланованих результатів у своїй педагогічній діяльності. Інноваційні технології являють собою нові способи і методи взаємодії педагогів і дітей, що забезпечують ефективне досягнення результату педагогічної діяльності. Застосування і розвиток інноваційних технологій, що включають телекомунікаційні системи і комп'ютерну техніку, в процесі інклюзивної освіти пов'язано з динамічним, інтенсивним характером сучасного суспільства. Дані технології сприяють кращому зближенню людини з соціумом, формуванню та розвитку певного рівня освіти, культури, світогляду, інтелектуальних здібностей [3]. Використання інноваційних технологій в процесі навчання осіб з особливими освітніми потребами розкриває можливості розвитку їх комунікативних навичок, підтримки спілкування з викладачами, вихователями, асистентами вихователя та іншими, що сприяє інтеграції осіб з особливими освітніми потребами в суспільство [2].

Інноваційні технології відкривають нові шляхи для роботи в інклюзивній освіті, а саме:

1. Персоналізація навчання. Адаптивні навчальні програми: програмне забезпечення може автоматично регулювати складність завдань та підбирати матеріали відповідно до індивідуального темпу та потреб кожного учня. Це робить навчання більш захоплюючим та продуктивним. Індивідуальні плани навчання: за допомогою технологій можна створювати персоналізовані плани навчання, які враховують сильні та слабкі сторони, інтереси та цілі кожного учня. Використання штучного інтелекту: штучний інтелект може використовуватися для оцінювання знань та надання учням зворотнього зв'язку в режимі реального часу, а

також для створення персоналізованих рекомендацій щодо подальшого навчання.

2. Доступність освіти. Асистівні технології: комп'ютерні програми та пристрої можуть допомогти учням з порушеннями зору, слуху, мови та рухової активності отримувати доступ до інформації та брати участь у навчально - виховному процесі. Цифрові навчальні матеріали: електронні книги, аудіо- та відеоматеріали, онлайн-курси роблять освіту більш доступною для учнів, які живуть у віддалених районах або мають обмежені можливості пересування. Онлайн-навчання: платформи онлайн-навчання дають можливість учням з інвалідністю відвідувати заняття та спілкуватися з викладачами та однокласниками з будь-якого місця.

3. Покращення комунікації та співпраці. Інструменти онлайн-спілкування: чати, форуми, відеоконференції дозволяють учням з різними потребами спілкуватися та співпрацювати один з одним, а також з викладачами та батьками. Соціальні мережі: учні можуть використовувати соціальні мережі для спілкування, обміну інформацією та створення спільнот підтримки.

Віртуальні навчальні середовища: учні можуть брати участь у віртуальних екскурсіях, лабораторних роботах та інших інтерактивних навчальних заходах, які сприяють співпраці та командній роботі.

4. Підтримка та оцінка навчання. Програмне забезпечення для оцінювання: електронні тести, вікторини та інші інструменти оцінювання дозволяють викладачам отримувати детальну інформацію про знання та навички учнів. Системи моніторингу прогресу: за допомогою технологій можна відстежувати прогрес кожного учня та своєчасно надавати йому необхідну підтримку. Аналітика даних: дані про навчання учнів можна аналізувати, щоб виявляти сильні та слабкі сторони, а також розробляти більш ефективні методи навчання.

5. Підготовка вчителів. Онлайн-курси та програми підвищення кваліфікації: вчителі можуть використовувати онлайн-ресурси, щоб

розвивати свої знання та навички в галузі інклюзивної освіти. Спільноти онлайн-підтримки: вчителі можуть спілкуватися з колегами з усього світу, щоб ділитися досвідом та отримувати підтримку. Інструменти для створення навчальних матеріалів: вчителі можуть використовувати технології для створення персоналізованих навчальних матеріалів, які відповідають потребам їхніх учнів.

Використання в рамках інклюзивної освіти інноваційних технологій дозволяє досягти наступних результатів: створення єдиного освітнього простору; ефективність взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу; удосконалення методів, змісту та організаційних форм навчання; максимальне розкриття інтелектуального потенціалу дитини, формування навичок самостійного придбання знань і здійснення різних видів самостійної діяльності, пов'язаної з обробкою інформації [5].

Важливо зазначити, що використання інноваційних технологій в інклюзивній освіті має ґрунтуватися на чітко визначених цілях та потребах. Необхідно також забезпечити доступ до технологій для всіх учнів, а також навчити вчителів та інших фахівців використовувати їх ефективно.

Список використаних джерел

1. Бондар В. Інклюзивне навчання як соціально-педагогічний феномен. Рідна школа. 2011. № 3. С.
2. Ервін Е., Кугельмас Д. Підготовка вчителів і вихователів до роботи в інклюзивних класах та групах. К. : Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», 2000. 203 с.
3. Інноваційні технології в діяльності інклюзивно-ресурсного центру : метод. посіб. / авт. кол. за ред. А. Г. Обухівської, Т. Д. Ілляшенко. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 228 с.
4. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта : реалії та перспективи. Київ : «Самміт- Книга», 2009. 272 с.
5. Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навчально-методичний посібник. Харків : Ранок, 2019. 304 с.
6. Листопад О. В. Інклюзивна освіта в контексті інноваційного розвитку. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2011.

А. Галянт,

студент групи СРз 19-1

А. Рідкодубська,

доктор педагогічних наук,

професор кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки

Хмельницький національний університет

ПРЕВЕНЦІЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ШЛЯХОМ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття містить опис детермінант домашнього насильства, його різновидів та негативних наслідків. Окреслено дієві методи соціальної роботи, що спрямовані на допомогу сім'ям з дітьми. Висвітлено роботу структурних елементів системи соціальних служб, головним завданням яких є попередження та локалізація насильства в сім'ї. Зауважено на необхідності консолідації закладів та установ соціального спрямування, органів державної влади та громадянського суспільства з метою подолання заявленої проблеми.

Ключові слова: *українська сім'я, домашнє насильство, соціальна робота закладів та установ соціального спрямування, превентизація та локалізація насильства в сім'ї.*

Однією з актуальних проблем важкого українського сьогодення залишається насильство, зокрема, домашнє. Українська сім'я зазнає інтенсивного впливу зовнішніх деструктивних факторів впливу, що відображається на взаєминах членів сім'ї в системах «чоловік-дружина» та «батьки-діти». Конфлікти, протистояння формують стійкий базис для домашнього насильства, де кривдниками порушуються права та свободи, гарантовані чинним законодавством. Такий стан речей вимагає від когорта науковців, практиків неабияких зусиль для вироблення та застосування дієвого соціального інструментарію з профілактики цього ганебного явища.

Вітчизняне законодавство пояснює нам сімейне насильство як умисні дії фізичного, психологічного, медичного, економічного, сексуального